

درسنامه داخلی جراحی

برونر - سودارث

(۲۰۰۴)

مترجمین:

دکتر حمید قادری - دکتر احسان مهدی زاده

الهام قازانچایی

کتاب برنا

بهار ۱۳۸۵

Smeltzer, Suzanne C. O'connell

اسملتزر، سوزان اوکانل

درسنامه داخلی جراحی برونر - سودارث / [سوزان اوکانل اسملتزر، برندا جی. بر]؛ مترجمین حمید قادری، احسان مهدی زاده، الهام قازانچایی. - رشت: کتاب برنا، ۱۳۸۵.

۵۹۲ ص:، مصور، جدول.

ISBN 964-96473-8-4

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

Brunner and Suddarth's textbook of
medical-surgical nursing 9th ed, c2004.

عنوان اصلی:

۱. پرستاری. ۲. جراحی -- پرستاری و مراقبت. الف. بر، برندا. Bare Brenda G. ب. برونر، لیلیان شولتیس،
Suddarth, Lillian Sholtis. پرستاری داخلی - جراحی، ۱۹۱۸ - ج. سودارث، دوریس اسمیت،
Doris Smith. پرستاری داخلی - جراحی. د. قادری، حمید، ۱۳۵۶ - مترجم. ه. مهدی زاده، احسان، ۱۳۵۵ -
مترجم. و. قازانچایی، الهام، ۱۳۶۱ - مترجم. ز. عنوان. ح. عنوان: پرستاری داخلی - جراحی، ط. عنوان: هندبوک
پرستاری داخلی - جراحی برونر - سودارث.

۶۱۰ / ۷۳

RT ۴۱ / الف ۵۶۹

۱۳۸۵

م۸۴ - ۴۷۸۱۲

کتابخانه ملی ایران

کتاب برنا

درسنامه داخلی جراحی برونر - سودارث (۲۰۰۴)

ناشر: انتشارات کتاب برنا

مترجمین: دکتر حمید قادری - دکتر احسان مهدی زاده

الهام قازانچایی

طراحی جلد: علی قلیچ خانی

حروفچینی و صفحه آرایی: شرکت جدیدافزار

لیتوگرافی: سما

چاپ: به‌آوران

صحافی: معین

شمارگان: ۲۲۰۰ جلد

قیمت: ۸۹۰۰۰ ریال

نوبت چاپ: اول - ۱۳۸۵

ISBN: 964 - 96473 - 8 - 4

شابک: ۹۶۴-۹۶۴۷۳-۸-۴

تهران - میدان انقلاب - خیابان جمهوری - بین کارگر و اردیبهشت - پلاک ۳۴۷ طبقه سوم واحد ۱

تلفن: ۶۶۴۶۲۱۰۷ - ۰۹۱۲۲۱۲۲۷۴۸ - ۰۹۱۲۱۷۵۷۳۴۹

۳	فصل اول - مفاهیم پایه پرستاری
۵	آموزش و ارتقای بهداشت
۷	فصل دوم - مفاهیم بیوفیزیکی روانی - اجتماعی
۷	بیماری مزمن:
۸	اصول و روشهای توانبخشی:
۱۴	مراقبت بهداشتی از سالمندان:
۲۱	فصل سوم - مایعات و الکترولیتها - تعادل و اختلال
۲۱	مفاهیم بنیادی
۲۴	اختلالات مربوط به حجم مایع
۲۹	عدم تعادل الکترولیتها
۳۹	اختلالات اسید و باز
۴۱	درمان با مایعات وریدی

کتاب دوم

۳	فصل چهارم - شوک و نارسایی چند سیستمی
۳	مفهوم شوک
۴	مراحل شوک
۶	درمانهای عمومی در شوک
۸	شوک هیپوولمیک
۹	شوک کاردیوژنیک
۱۰	شوک توزیعی یا جریانی
۱۳	فصل پنجم - مراقبتهای پرستاری از بیمار سرطانی
۱۳	پاتوفیزیولوژی فرآیند بدخیمی
۱۴	پیشگیری، تشخیص و ملاحظات پرستاری
۱۴	سرطان
۱۶	درمان سرطان
۲۳	فرآیند پرستاری
۲۵	اورژانسهای آنکولوژی
۲۹	فصل ششم - اتاق عمل
۲۹	پرستاری قبل، حین و بعد از بیهوشی

۲۹	 طبقه‌بندی‌های جراحی
۳۰	 آمادگی برای جراحی
۳۱	 توجهات ویژه
۳۲	 مراقبت‌های پرستاری قبل از عمل جراحی
۳۲	 مراقبت‌های پرستاری حین عمل جراحی
۳۳	 محیط اتاق عمل
۳۸	 عوارض احتمالی حین عمل جراحی
۴۰	 مراقبت‌های پرستاری بعد از عمل جراحی

کتاب سوم

۳	 فصل هفتم - تنفس
۳	 آناتومی و فیزیولوژی سیستم تنفسی:
۸	 عفونت‌های سیستم تنفسی فوقانی:
۱۰	 انسداد و صدمات راه‌های هوایی فوقانی
۱۲	 مشکلات تنفسی راه هوایی تحتانی
۱۶	 بیماریهای پرده جنب
۱۸	 بیماری قلبی - ریوی
۲۰	 بیماریهای شغلی ریه
۲۳	 صدمات نافذ ریه:

کتاب چهارم

۳	 فصل هشتم - قلب و عروق
۳	 ارزیابی و عملکرد قلب و عروق:
۳	 مروری بر آناتومی و فیزیولوژی:
۱۳	 ارزشیابی تشخیصی
۱۹	 مراقبت و درمان بیماران مبتلا به
۱۹	 دیس ریتمی و اختلالات دستگاه هدایت قلب
۱۹	 دیس ریتمی‌ها:
۲۲	 سایر روشهای درمان و مراقبت در اختلالات
۲۲	 ریتم
۲۴	 دفیبریلاتور کاردیو و رتر کاشتنی
۲۶	 اختلالات عروق کرونر قلب
۳۱	 انفارکتوس میوکارد (MI)
۳۴	 روشهای تهاجمی شریان کرونر
۳۵	 روش‌های جراحی
۳۵	 عروق سازی مجدد شریان کرونر

اختلالات ساختمانی، عفونی یا التهابی قلب.....	۴۰
--	----

کتاب پنجم

فصل نهم - خون.....	۳
مراقبت و درمان در اختلالات خونی.....	۳
کم خونی‌های با کاهش تکثیر.....	۴
لکوپنی و نوتروپنی.....	۱۰
لکوسیتوز و لوسمی‌ها:.....	۱۱
اختلالات خونریزی دهنده.....	۱۲
پورپورای ترومبوسیتوپنی ایدئوپاتیک.....	۱۲
درمان اختلالات خونی.....	۱۴
به دست آوردن خون و فرآورده‌های خونی.....	۱۴
عوارض انتقال خون.....	۱۵

فصل دهم - گوارش.....	۱۹
اختلالات دندان‌ها.....	۲۴
اختلالات آرواره.....	۲۵
اختلالات غدد بزاقی.....	۲۵
بیماری‌های التهابی دهان (استوماتیت).....	۲۶
بیماری‌های لثه.....	۲۷
اختلالات مربوط به مری.....	۲۹
مراقبت از بیماران مبتلا به اختلالات روده‌ای و راست روده:.....	۴۱
بیماری التهابی روده:.....	۴۶
بیماری‌های مقعد و راست روده:.....	۵۰

کتاب ششم

فصل یازدهم - کبد، غدد درون ریز، دیابت و مجاری صفراوی.....	۳
کبد و مجاری صفراوی.....	۳
مروری بر آناتومی و فیزیولوژی کبد.....	۳
ارزیابی تشخیصی.....	۴
اختلالات کبدی.....	۵
اختلالات ویروسی کبد.....	۱۱
اختلالات کبد غیر ویروسی.....	۱۳
مروری بر آناتومی فیزیولوژی کیسه صفرا.....	۱۷
اختلالات کیسه صفرا.....	۱۸
اختلالات پانکراس.....	۲۱

درمان.....	۲۳
درمان.....	۲۴
کنترل و درمان دیابت.....	۲۸
تست‌های آزمایشگاهی.....	۳۰
عوارض دیررس دیابت:.....	۳۶
مروری بر آناتومی و فیزیولوژی غدد درون.....	۴۱
ریز.....	۴۱
اختلال غده هیپوفیز:.....	۴۱
اختلالات غده تیروئید.....	۴۴
اختلالات غده پاراتیروئید.....	۵۱
اختلالات مربوط به غده آدرنال.....	۵۴
درمان با کورتیکواستروئیدها.....	۵۹

کتاب هفتم

فصل دوازدهم - کلیه و مجاری ادراری.....	۳
مروری بر آناتومی و فیزیولوژی.....	۳
ارزیابی تشخیصی.....	۴
برخورد با بیماران مبتلا به اختلالات دستگاه.....	۵
فوقانی و تحتانی ادراری.....	۵
دیالیز.....	۸
جراحی کلیه.....	۱۰
عقوت‌های دستگاه ادراری تحتانی.....	۱۲
عقوت‌های دستگاه ادراری فوقانی.....	۱۳
بیماریهای گلومرولی اولیه.....	۱۴
نارسایی کلیوی حاد.....	۱۶
پیوند کلیه.....	۱۹
اورولیتiaz.....	۲۰
ضربه به دستگاه ادراری - تناسلی.....	۲۱

کتاب هشتم

فصل سیزدهم - تولید مثل و بیماریهای پستان.....	۳
مراقبت از فرایندهای طبیعی و اختلالات.....	۵
فیزیولوژیک زنان.....	۵
اختلالات خوش خیم.....	۷
تومورهای خوش خیم رحم.....	۹
بیماری بدخیم.....	۱۰

۱۲	بررسی و درمان بیماران مبتلا به اختلالات
۱۲	پستان
۱۲	بررسی:
۱۲	مرور اجمالی بر بیماریها و اختلالات پستان
۱۲	بیماریهای خوش خیم پستان
۱۷	فصل چهاردهم - ایمنولوژی
۱۷	ایدز - آلرژی - روماتولوژی
۱۷	ارزیابی تشخیصی:
۱۸	اختلالات نقص ایمنی اولیه:
۱۹	اختلالات سیستم کمپلمان:
۱۹	عفونت HIV و ایدز
۲۴	اختلالات آلرژیک:
۳۲	بیماریهای دژنراتیو مفاصل
۳۳	بیماریهای مفاصل ستون فقرات
۳۳	بیماریهای متابولیک و درون ریز همراه با
۳۳	اختلالات روماتیسمی
۳۴	التهاب مفاصل ناشی از ارگانیسمهای
۳۴	عفونتزا:

کتاب نهم

۳	فصل پانزدهم - پوست و سوختگی
۹	اختلالات پوستی
۱۲	خارش:
۲۱	آلودگیهای انگلی پوست:
۲۳	درماتوزهای التهابی غیر عفونی:
۲۸	تومورهای خوش خیم پوست:
۲۹	نوروفیبروماتوز:
۳۲	سایر بیماریهای بدخیم پوست:
۳۴	لیزر درمانی در ضایعات پوستی:
۳۵	سوختگی:
۴۰	معیارهای طبقه بندی وسعت سوختگی:
۴۰	(انجمن سوختگی آمریکا)
۴۲	راهنما و فرمولهایی برای جبران مایعات در
۴۲	بیماران سوخته:

۳	فصل شانزدهم - بررسی و مراقبت از بیماران مبتلا به اختلالات چشم و بینایی
۳	مروری بر آناتومی و فیزیولوژی
۴	بررسی
۴	اختلال بینایی
۵	آب سیاه یا گلوکوم
۹	کاتاراکت
۱۲	اختلالات قرنیه
۱۲	روشهای جراحی قرنیه
۱۳	بیماریهای شبکیه
۱۴	آسیبهای وارده به کاسه چشم و کره چشم
۱۶	بیماریهای عفونی و التهابی
۱۷	روشهای جراحی و تخلیه چشم
۱۸	نکاتی در مورد تجویز داروهای چشمی

۲۳	فصل هفدهم - بررسی و برخورد با بیماران مبتلا به اختلالات
۲۳	شنوایی و تعادل
۲۳	مروری بر آناتومی و فیزیولوژی
۲۴	ناشنوایی
۲۵	اختلالات گوش خارجی
۲۶	اختلالات گوش میانی
۲۹	اختلالات گوش داخلی

کتاب یازدهم

۳	فصل هجدهم - دستگاه اعصاب
۳	مروری بر آناتومی و فیزیولوژی
۵	ارزشیابی تشخیصی
۵	کنترل بیماران مبتلا به اختلال عملکرد
۵	عصبی
۱۰	تشنج
۱۰	صرع
۱۱	سردرد
۱۳	سکته‌های ایسکمیک
۱۵	سکته‌های هموراژیک
۱۶	آسیب دیدگی‌های سر
۱۷	آسیب دیدگی مغز

۲۰	آسیب دیدگی‌های طناب نخاعی (SCI).....
۲۳	مننژیت.....
۲۳	مالتیپل اسکلروزیس (MS).....
۲۵	میاستنی گراو.....
۲۶	سندرم گیلن باره.....
۲۷	فلج بل.....
۲۷	تومورهای مغزی.....
۲۷	بیماری پارکینسون.....
۲۸	بیرون زدگی دیسک کمر.....

کتاب دوازدهم

۳	فصل نوزدهم - سیستم عضلانی - اسکلتی.....
۳	مروری بر آناتومی و فیزیولوژی.....
۴	بررسی.....
۵	ملاحظات ویژه در مراقبت از گچ.....
۷	مراقبت و درمان بیمار تحت تراکشن.....
۸	مراقبت و درمان بیمار تحت عمل جراحی.....
۸	ارتوپدی.....
۹	تعویض کامل مفصل ران.....
۱۰	مراقبت‌های پرستاری پیش از عمل در بیمار.....
۱۰	تحت عمل جراحی ارتوپدی.....
۱۱	مراقبت‌های پرستاری پس از عمل در بیمار.....
۱۱	تحت عمل جراحی ارتوپدی.....
۱۲	مراقبت و درمان مبتلایان به اختلالات.....
۱۲	عضلانی - اسکلتی.....
۱۷	مراقبت و درمان مبتلایان به ترومای.....
۱۷	عضلانی - اسکلتی.....
۱۹	مراقبت و درمان مبتلایان به شکستگی.....
۲۴	شکستگی در مناطق خاص.....

۳۵	فصل بیستم - بیماری‌های عفونی و اورژانس و بلایا.....
۳۵	درمان مبتلایان به بیماری‌های عفونی.....
۳۶	کنترل و پیش‌گیری از عفونت.....
۳۸	پیشگیری از عفونت بیمارستانی.....
۳۹	بیماری‌های عفونی رو به رشد.....
۴۱	پرستاری فوری.....

۴۱		اصول مراقبت فوری
۴۳		کنترل خونریزی
۴۳		شوک هیپوولمیک
۴۴		زخمها
۴۴		صدمه
۴۵		فوریتهای محیطی

www.ketab.ir

بسمه تعالی

مقدمه ناشر

باتوجه به اهمیت مبحث داخلی جراحی برای دانشجویان یا داوطلبان شرکت در آزمون کارشناسی ارشد رشته پرستاری، هیچ گاه نمی توان از این مرجع مهم و امتیاز آور به راحتی گذشت. مشکلی که همیشه همه داوطلبان با آن روبرو هستند حجم زیاد مطالب داخلی جراحی است که با مطالعه فراوان کتابهای مرجع هم نمی توان همه مطالب را بذهن سپرد و اگر هم امکان پذیر باشد زمان لازم وجود ندارد به همین منظور همیشه به خلاصه های موجود در بازار نشر بسنده می شد و طبق نظر داوطلبان، کتب موجود خیلی بیشتر از آنچه که باید خلاصه هستند و نمی توانند نیاز را برآورده سازند و همیشه جای یک کتاب خلاصه خوب خالی بوده است.

بعد از مدتها بحث و تبادل نظر برای حل این مشکل و پی بردن به خواسته های داوطلبان، آزمون های چندین دوره را جمع آوری نموده و به طور کامل مطالعه روی آنها آغاز شد، این عمل ما را متوجه نکاتی مهم ساخت که به چند نمونه آن اشاره خواهیم کرد.

۱- همیشه توجه طراحان سوال به کتاب داخلی جراحی برونر سودرث بوده است

۲- بخشهایی که از اهمیت بیشتری برخوردارند لازم است تعداد صفحات بیشتری به آنها اختصاص داده شود.

۳- بخش های دیگری هم وجود دارد که لازم نیست بیش از اندازه پیرامون آنها بحث شود.

بنابراین طبق نظر طراحان سوال، کتاب داخلی جراحی برونر سودرث ویرایش دهم را که مهم تر از مراجع دیگر بوده است بصورت خلاصه آماده نموده ایم لازم بذکر است سولات آزمون های دوره های اخیر را بطور تفکیک شده در انتهای هر فصل آورده ایم تا پس از مطالعه هر بخش ضمن آشنایی با نمونه سولات، از آمادگی خود نیز آگاه شوید. از آنجا که به نحوه کار و سوابق مترجمین آگاه هستیم امیدواریم توانسته باشیم نیازهای شما را طبق خواسته ی شما برآورده سازیم.

با تشکر
مدیر مسئول

مقدمه مترجمین

حمد و سپاس خدای را که فرصتی در اختیارمان قرار داد تا بتوانیم قدمی در راه آموزش دانش پژوهان گرامی برداریم.

کتابی که در پیش روی دارید، خلاصه‌ای از کتاب وزین پرستاری داخلی جراحی برونر - سودارث می‌باشد که تقدیم می‌گردد. همانگونه که می‌دانید این کتاب بعنوان یکی از کتب مرجع برای آزمون‌های مختلف پرستاری اعلام شده است. خلاصه این کتاب و کتابهایی که حجیم و پرصفحه‌اند هرگز به معنی جایگزینی کتاب‌های خلاصه به جای کتابهای مرجع نیست (و مطالعه آنها را به همه دانشجویان توصیه می‌کنیم) بلکه به این هدف است که وقتی در بخشهای مختلف هستید یا برای امتحانات جامع (که باید دروس زیادی را در یک روز امتحان دهید) آماده می‌شوید و خواندن همه مطالب کتابهای جامع امکان‌پذیر نیست، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

بالطبع در خلاصه کردن این کتاب بیشتر هدف پاسخگویی به امتحانات درون بخشی و بویژه آزمون کارشناسی ارشد بوده و راهنمای ما در این امر همانا سوالات این امتحانات بوده است. از این رو:

* به فصولی که از اهمیت بیشتری برخوردارند (مثل تنفس، گوارش و...) تعداد صفحات بیشتری اختصاص داده شده است.

* در خلاصه کردن سعی شده است به بیان مختصری از آناتومی و فیزیولوژی بسنده شود و بیشتر به مباحث کلینیکی پرداخته شده است (بجز در مبحث قلب که تست‌ها و آزمون‌ها بطور مفصل‌تری شرح داده شده است).

* با توجه به اینکه بعضی مباحث کمتر مورد توجه طراحان سوالات می‌باشد (مانند اورژانس و بلایا، مفاهیم پایه و...) صفحات کمتری به آنها اختصاص داده شده اما در عین حال سعی شده است که نکته مهمی از قلم نیفتد.

* در مبحثی مثل زنان و تولید مثل با توجه به اینکه در رفرنس این مبحث از سوی وزارتخانه کتابهای دیگری است مطالعه آنها توصیه می‌شود، فقط به بیان بیماری‌ها و نکات مهم بسنده شده است.

* در خواند بعضی فصول این کتاب (مانند عفونی و ICU) باید توجه داشته باشید که کتاب‌های دیگری نیز برای این مباحث از سوی وزارتخانه معرفی شده‌اند که تعدادی از سوالات از داخل آنها طرح

می‌شود و در نتیجه همه سوالات این مباحث با کتاب برونز - سودارث قابل پاسخگویی نمی‌باشد.

* مطالبی که به صورت پراکنده در فصول مختلف در کتاب برونز - سودارث آورده شده است (مثل

HIV و...) برای جلوگیری از اطاله کلام و نیز یادگیری راحت‌تر یکجا جمع آوری و نوشته شده است.

* در مورد مباحث مفصلی چون آریتمی‌ها و لوسمی‌ها جهت جلوگیری از سردرگمی دانشجویان فقط

نکات مهم و ضروری ذکر شده و برای یادگیری کامل مراجعه به کتابهای تخصصی توصیه می‌شود.

این کتاب بر اساس کتاب برونز - سودارث ۲۰۰۴ نگاشته شده است. بالطبع انجام تغییراتی در

چاپ‌های بعدی اجتناب‌ناپذیر است و توجه به این نکته که مباحث مورد توجه طراحان سوال هر چند

مدت تغییر می‌کند، کم و زیاد کردن صفحات اختصاص داده شده به مباحث (متناسب با جهت‌گیری

سوالات امتحانات) در چاپ‌های بعدی ضروری بنظر می‌رسد.

نظر به این که هیچ نگارشی خالی از اشکال نیست خواهشمندیم که در صورت وجود هر گونه

اشکال مراتب را با ما (به آدرس انتشارات و یا e-mail:ghaderi.hamid@gmail.com) در میان بگذارید تا در

چاپ‌های بعدی اصلاح گردد.

در ضمن از سرکار خانم اعظم رفیعی که در تهیه و بازبینی تعدادی از فصول این اثر زحمات فراوانی

را متحمل شده‌اند و نیز از شرکت جدیدافزار که تایپ و صفحه آرایی این اثر را بر عهده داشته‌اند

سپاسگزاری می‌نماییم.

در پایان برخود لازم می‌دانیم که از مدیریت انتشارات کتاب برنا کمال تشکر و قدردانی را داشته

باشیم و توفیق هر چه بیشتر را برای این عزیزان آرزو کنیم.

مترجمین

بهار ۱۳۸۵